

2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua>
3. Страхові послуги : підруч. : у 2 ч. / Пікус Р. В., Приказюк Н. В., Моташко Т. П. та ін. ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Логос, 2014. – Ч. 1. – 496 с.

Петренко Н. А., д. е. н. Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Економіка України перебуває на етапі трансформації. Актуальною є проблема пошуку шляхів її росту та розвитку. Рушійною силою в вирішенні цієї проблеми є малий та середній бізнес.

На сучасному етапі у сфері приватного бізнесу в Україні переважають чоловіки-підприємці. А це близько вісімдесяти відсотків від загального обсягу підприємців в Україні. Напевно, це обумовлено такими чинниками, як соціальні, психологічні та культурні. Також це пояснюється тим, що наше суспільство все ж таки перебуває на патріархальних засадах і в суспільному уявленні переважає думка, що бізнес – це суто чоловіча справа та жінкам тут не місце. Перелічені фактори стримують і дотепер входження жінок в підприємницьку сферу.

Проте відомо, що жінки стають все більш активною економічною силою. Так як вони змогли зарекомендувати себе, як професіонали високого класу, як в сфері управління, так і в сфері підприємництва, створюючи прибутковий бізнес і організації різного рівня. Також вони керують або займають високі керівні позиції на різноманітних торгових підприємствах, підприємствах громадського харчування тощо [1].

Тому проблема жіночого підприємництва є актуальною, яку можна пояснити труднощами як економічного, так і соціального характеру. Особливо актуально це для українського підприємництва, бо жінка у нас залишається в полоні традиційного стереотипу про те, що вона завжди буде знаходитись за чоловіком, на другому місці. Та варто відзначити, що жінка реалізуючи себе в бізнесі, користується своїм законним конституційним правом на працю. Проте зараз для багатьох жінок власна кар'єра та самореалізація має дуже важливу роль.

Соціологи, досліджуючи функціонування підприємств, що очолюють жінки, виявили, що вони, приймаючи будь-які рішення в бізнесі, вносять свої цінності. Відомо, що жінки приділяють велику увагу збереженню позитивного морального клімату в робочому колективі. Особливість жінок в тому, що вони торкаються питання взаємовідносин серед працівників, духу співробітництва та погляду в далеке майбутнє як компанії, так і колективу.

Також дослідження соціологів вікової структури жінок-управлінців показують, що в основному це жінки з віком від 35 до 50 років. Менше жінок віком від 23 до 34 років. Та найменша кількість жінок віком від 17 до 22 років, що пояснюється тим, що в цей період доцільно здобувати освіту [2]

Соціологічні дослідження і не оминули освітнього рівня жінок-управлінців. Тут виявлено, що близько 70 відсотків жінок здобули вищу освіту, з них третина мають диплом економіста, потім третина жінок здобули освіту гуманітарного спрямування, а ще третина – технічну освіту. Тут можна зробити висновок, що до рішення зайнятися бізнесом спонукає не тільки економічна освіта.

Порівняно з чоловіками у бізнесі жінки відрізняються тим, що є не конфліктними і будь-які проблеми вирішують м'яко. Вони перебувають у більш гарних взаємовідносинах з органами місцевої влади.

Також жінки виділяються більшою мірою відповідальності та обережністю в веденні бізнесу. Можна сказати, що саме жінки є кращими за соціальною відповідальністю, що вдало розпоряджаються підтримкою органів влади у державі. Підприємства, що очолюють жінки рідше мають заборгованість по заробітній платі.

Серед значних перешкод на шляху розвитку жіночого підприємництва в Україні є брак власних фінансових ресурсів та слабка законодавча база, значний податковий тиск на підприємництво взагалі.

Тому, щоб подолати цю перешкоду, жінкам необхідно звертатися за кредитуванням для бізнесу. Для цього їм іноді бракує обсягу необхідних знань про те, як і куди можна звернутися за фінансовою допомогою у вигляді кредиту для власної справи. Потрібно налагодити систему інформування жінок щодо особливостей розвитку бізнесу в Україні.

Доцільно буде процитувати гарний вислів експерту Ради Європи Розмарі Поклей: «Вважається, що успіх або невдачі країни залежать від її економічного розвитку в першу чергу. І саме тут жінка виступає не просто користувачем переваг економічного розвитку, а є його безпосереднім творцем із неповторним досвідом, знанням, здібностями» [3].

Жіноче підприємництво в Україні – це не міф, а реальність. Воно має великий потенціал. Повне його використання допомогло б українській економіці в поліпшенні її стану, покращенні господарських справ у галузях економіки і в цілому розвинути країну.

Ніякі гендерні стереотипи, що склалися в свідомості людей у суспільстві, вже не повинні впливати на самореалізацію амбіційних жінок, адже суспільство знаходиться на високій ступені розвитку і Україна, як держава з високим економічним потенціалом має всі шанси на покращення свого стану за рахунок розвитку жіночого підприємництва.

Для збільшення кількості жінок в підприємницькій сфері необхідно надавати їм пільгові кредити для бізнесу, також потрібно пам'ятати про інформування жінок щодо доступності відкриття власної справи і розвитку бізнесу в Україні. А це розвиток малого і середнього бізнесу, створення нових робочих місць та поповнення бюджету держави.

Список використаних джерел:

1. Ісакова Н. Предприниматели-женщины в Украине: путь в бизнес / Н. Исакова, Л. Кавуненко, Ф. Велтер, Д. Смоллбоун // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – №2. – С. 146–155.
2. Костенко А. М. Соціокультурні аспекти реалізації жіночого потенціалу в бізнесі / А. М. Костенко, Н. Д. Світайло // Філософія науки: традиції та інновації. – 2010. – №1(2). – С. 158–167.
3. Кісь О. Моделі конструювання гендерної ідентичності жінки в сучасній Україні / Оксана Кісь // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2003. – № 27. – С. 76–84.
4. Гринько Т. В. Шляхи забезпечення розвитку малого бізнесу в Україні / Т. В. Гринько, О. А. Куценко // Фінанси України: глобальні та національні імперативи розвитку : Матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. – 2012. – С. 78–80.